

Femmes for Freedom

Defending Girls and Women's Rights

Overzicht Moties en Amendementen Femmes for Freedom

1. Inleiding

Dit document biedt een overzicht van moties, amendementen en verzoeken kamer tijdens plenaire vergaderingen, AO's en commissievergaderingen over de strijd tegen schadelijke praktijken die tot op de dag van vandaag nog niet zijn uitgevoerd of dat de regering doet alsof ze zijn uitgevoerd.

2. Overzicht Moties en Amendementen

Een visuele weergave van de steun in de Kamer tegenover de uitvoering door de regering.

Datum (d-m-j)	Motie / Amendement / Initiatiefnota	Indiener(s)	Kamer	Steun	Uitvoering	Status
11-03-25	Internationale VN Dag tegen kindhuwelijken, gedwongen huwelijken en huwelijkse gevangenschap	Idee van Bente Becker tijdens het side event van de Nederlandse regering i.s.m. FFF over huwelijkse gevangenscha p		Zie ☐	Ook andere Kamerleden steunen dit idee. Daarnaast heeft de stad Den Haag haar steun uitgesproken: wethouder Vavier heeft dit in april 2025 besproken met de Permanente Vertegenwoordiging in New York. Daarmee schaart ook de stad Den Haag zich achter dit initiatief. Verder kan het rekenen op steun van internationale vrouwenrechtenorganisaties en netwerken, waaronder Vital Voices, UN Women en de New York City Bar Council. Uit contact met UN Women blijkt dat er ook binnen de VN nog geen volledige duidelijkheid bestaat over het vermeende moratorium op nieuwe Internationale VN-Dagen en de reikwijdte daarvan. Het is dus niet zeker in hoeverre dit moratorium het initiatief daadwerkelijk beperkt. Daarbij werd aangemoedigd om ook andere mogelijke routes te verkennen om het initiatief verder te brengen.	Inmiddels heeft de VN op initiatief van de First Lady van Sierra Leone een Internationale Dag tegen Kindhuwelijken en Gedwongen Huwelijken aangenomen, waarmee dit initiatief feitelijk is ingehaald.

					Dit initiatief ligt bovendien in lijn met eerder aangenomen moties van de Kamer, waaronder de motie over de internationale agendering van huwelijksdwang en de motie die oproept tot samenwerking met Femmes for Freedom bij de internationale aanpak van deze problematiek.	
27-11-25	Motie plan tegen huwelijkse gevangenschap	Sarah Dobbe (SP)	Tweede Kamer	Aangenomen	BZ	Niet uitgevoerd
04-05-25	Amendement draagmoederschap, gedwongen huwelijken en illegale adoptie	Wijen-Nas (BBB) en Diederik van Dijk (CDA)	Tweede Kamer	Aangenomen	V&J	Dit amendement is ingediend ter vervanging van het amendement over huwelijkse uitbuiting, maar spreekt vervolgens over huwelijksdwang. Daarmee is een onjuist begrip opgenomen. Reparatie in de Eerste Kamer is daarom nodig.
05-06-25	Motie over transnationale huwelijkse uitbuiting en huwelijkse gevangenschap erkennen als mensenhandel	Diederik Boomsma (NSC), Michiel van Nispen (SP), Ruud Verkuijlen (VVD) en Don Ceder (CU)	Tweede Kamer	Aangenomen	V&J i.s.m. BZ	Niet uitgevoerd.

05-06-25	Motie dochterregeling	Michiel van Nispen (SP) en Diederik Boomsma (NSC)	Tweede Kamer	Aangenomen	V&J i.s.m. BZ	Niet uitgevoerd
20-10-22	Motie huwelijkse gevangenschap opnemen in mensenrechtenbeleid en feministisch buitenlandbeleid (alsmede eerder aangenomen moties uitvoeren)	Jasper van Dijk (SP) & Valstar (VVD)	Tweede Kamer	Unaniem	Internationaal emancipatiebeleid= Ministerie OC&W Mensenrechtenbeleid= BZ FBB (feministisch buitenlandbeleid) = BH/OS FBB is afgeschaft door Schoof 1, maar mensenrechtenbeleid niet.	Alleen de internationale agendering van huwelijkse gevangenschap is uitgevoerd. De Permanente Vertegenwoordiging in New York organiseerde samen met Femmes for Freedom een side event tijdens de CSW. Huwelijkse gevangenschap is echter nog steeds niet opgenomen in het mensenrechtenbeleid en evenmin in het internationale emancipatiebeleid. Daarom is deze motie slechts

						gedeeltelijk uitgevoerd.
12-11-20	Motie van het lid Peters over in gesprek gaan met Femmes For Freedom	Renee Peters (CDA)	Tweede Kamer	Aangenomen	Integratie= SZW Kan ook onder Emancipatie= OC&W	Niet uitgevoerd (zie onze statement) En de documenten die FFF nav haar WOO verzoek over deze motie heeft ontvangen.
07-10-20	Motie verbod op maagdenvliesherstel <u>Samenvatting reactie regering</u> (21-06-2021): Verkenning naar mogelijkheden voor een wettelijk verbod. ¹	Van Dijk (SP) en Van Wijngaarden (VVD)	Tweede Kamer	Aangenomen	Inspectie gezondheidszorg en jeugd (IGJ)---> VWS Maagdenvlieshersteloperaties Huidige situatie: De NVOG heeft bepaald dat artsen deze ingreep in principe niet meer uitvoeren. Artsen geven voorlichting en volgen bij risico's de KNMG-meldcode. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) houdt toezicht op naleving via de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz). Mogelijke regulering/verbod: Een wettelijk verbod kan worden ingesteld via de Wet bijzondere medische verrichtingen (Wbmv). De IGJ kan toezicht houden op naleving van een dergelijk verbod. Maagdelijkheidsbewijzen Huidige situatie: Huisartsen verstrekken in principe geen maagdelijkheidsbewijzen. Alleen onafhankelijke artsen mogen geneeskundige verklaringen afgeven. Mogelijke regulering/verbod:	Niet uitgevoerd De regering heeft gereageerd, zie mijn rode tekst

¹ Voormalig minister voor medische zorg Van Ark en voormalig staatssecretaris van volksgezondheid, welzijn en sport Blokhuis: "Op grond van de Wbmv kan mogelijk deels een verbod op het afgeven van maagdelijkheidsbewijzen worden geregeld. (...) Voor het tegengaan van advertenties voor maagdenvlieshersteloperaties via internet of in tijdschriften en kranten, zijn in beginsel twee mogelijkheden: door middel van zelfregulering door de sector (opstellen reclamecode) of door het instellen van een wettelijk verbod in een aparte wet op het gebied van maagdenvlieshersteloperaties. Op dit moment bestaat een dergelijke wet niet."

					Een gedeeltelijk verbod kan worden ingesteld via de Wbmv, gekoppeld aan het verbod op maagdenvlieshersteloperaties. Een breder verbod is niet haalbaar via de Wbmv, Wkkgz of de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst (Wgbo). Reclame voor maagdenvlieshersteloperaties Huidige situatie: Reclame is verboden op televisie en radio (Mediawet). Er is geen verbod in andere media, zoals internet, kranten en tijdschriften. Mogelijke regulering/verbod: Zelfregulering via branchecodes en de Reclame Code Commissie. Een wettelijk verbod vereist aparte wetgeving, omdat de Wbmv hier geen grondslag voor biedt.	
07-10-20	Motie uitzoeken huwelijkse uitbuiting	Van Dijk (SP) en Van Wijngaarden (VVD)	Tweede Kamer	Aangenomen	In het wetvoorstel modernisering mensenhandel artikel wordt huwelijkse uitbuiting NIET genoemd. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/04/29/tk-mvt-wetsvoorstel-modernisering-en-uitbreiding-straftaarsstelling-mensenhandel	FFF heeft een notitie geschreven waarom en hoe dit geregeld moet worden.
07-10-20	Initiatiefnota "In Nederland beslis je over je eigen leven" (dekkingsplan 300.000 op rijksniveau ondergebracht bij Oranjerfonds voor voorlichting in buurthuizen)	Becker (VVD)	Tweede Kamer	Brede steun	Integratie= SZW	Beperkte opvolging
09-11-20	Wetgevingsoverleg over tegengaan huwelijkse gevangenschap en enige andere onderwerpen	Van Nispen (SP), Bergkamp (D66)	Tweede Kamer		Verzoek voor maatwerk voorlichting zoals in welke landen overspel strafbaar (vera bergkamp) tot het gerecht en andere belangrijke aspecten van het familierecht die te maken hebben met huwelijkse gevangenschap. Dit was een verzoek van Vera Bergkamp en Van Nispen tijdens wetgevingsoverleg over	Niets geregeld

					huwelijkse gevangenschap op 9 november 2020. ^{2 3}	
24-04-19	Motie consulaire & juridische steun in het buitenland (komt terug in motie Van Dijk-Valstar)	Kathalijne Buitenweg GL, SP, VVD, D66	Tweede Kamer	Aangenomen	Middelen voor de juridische steun= rechtsbescherming Consulaire steun (toezicht fair trial)= BZ	Niet uitgevoerd
2019	Motie Dialoog met landen over erkenning echtscheidingsbeschikkingen (komt terug in motie Van Dijk Valstar)	Kathalijne Buitenweg GL, SP, VVD	Tweede Kamer	Aangenomen	Niet uitgevoerd BZ ism V&J	Niet uitgevoerd
2016	Amendement opsporing lachtoffers, tickets en veiligheid slachtoffers achterlating/huwelijks dwang	Han ten Broeke VVD, D66, CDA, CU, GL, SGP	Tweede Kamer	Aangenomen	-hulpvoorzieningen zoals een ticket en shelter in het land van uithuwelijking worden niet gecommuniceerd door de consulaire balie in het buitenland (=BZ) - (BZ balie buitenland) Hulpvoorzieningen in NL worden ook niet gecommuniceerd door de consulaire balie in het buitenland - Slachtoffers die langer dan 13 jaar in het buitenland hebben gezeten zijn hun Nederlanderschap kwijtgeraakt en worden niet geholpen. Idem met slachtoffers die verblijfsrecht hebben gehad. (zie FFF website) Maar ook het landelijk knooppunt huwelijksdwang en achterlating communiceren dit niet.	Beperkte opvolging

² Van Nispen: "Voorzitter. We hebben al eerder voorstellen gedaan, in 2012 en 2014. Andere collega's zijn er al veel vaker mee bezig geweest. Ik weet dat Kamerlid Arib nog veel eerder met deze problematiek bezig was. Kortom, we staan hier niet voor het eerst. Ik snap wel dat de minister zegt dat we feitelijk dezelfde kant op willen en dat we de meeste vrouwen uit het huwelijk willen bevrijden, maar er zijn wel al eerder beloftes gedaan: over de consulaire hulp en over het verbeteren van de kennis bij politie en hulpverlening. Het is wel frustrerend dat dat kennelijk nog onvoldoende gelukt is. Huwelijkse gevangenschap is evident fout en strafbaar en moet worden aangepakt: strafrechtelijk, civielrechtelijk, via voorlichting en via de consulaten. Want de mensen die er slachtoffer van zijn, verdienen onze steun."

³ Vera Bergkamp: "Ik heb nog een aantal andere vragen aan de Minister. Goede voorlichting is belangrijk. Wat gaat de Minister doen om een groter bewustzijn te creëren over de rechten en plichten die voortkomen uit een religieus huwelijk? Als het gaat over dwang wil je in essentie situaties voorkomen. Omdat dit verschillende gemeenschappen betreft, wil je natuurlijk ook maatwerk. Ik ben dus benieuwd hoe die voorlichting er dan uit ziet, want de verschillen tussen religies zijn zeer groot. Welke maatregelen kunnen genomen worden als het gaat over de preventie? Welke communicatie komt er als dit voorstel wordt aangenomen? Verder vroeg ik de Minister in de schriftelijke ronde om een overzicht van de landen waarin overspel strafbaar is. Dan kan namelijk een van de consequenties zijn op het moment dat mensen naar het buitenland gaan. De Minister gaf aan dat hij niet bekend is met een dergelijk overzicht, maar ik hoop dat de Minister toch zelf zo'n overzicht zou willen maken, omdat dat onderdeel kan zijn van goede gerichte voorstelling. Wat kan het kabinet internationaal doen als het gaat over de erkenning van huwelijkse gevangenschap?"

					De consulaire balie moet stante pede de gegevens van het slachtoffer communiceren met NL - dit wordt niet gedaan. LKHA valt onder Veilig Thuis Haaglanden en werkt samen met BZ en BZK. Opsporing van de verdwenen meisjes conform amendement Han ten Broeke vindt ook niet plaats. Lokale politiek voert het bestaande protocol circulaire huwelijksdwang en achterlating niet uit.	
20-03-14	Toezegging van voormalig staatssecretaris Teeven in het Algemeen Overleg over huwelijksdwang: huwelijksgevangenschap bespreken bij de Haagse Conferentie	Jan de Wit SP, VVD, D66	Tweede Kamer	Toezegging regering (stas Teeven)	V&J i.s.m. BZ	Niet uitgevoerd
10-10-12	Motie onderzoeken op welke wijze de rechtspositie van vrouwen die met huwelijksgevangenschap te maken hebben, verbeterd kan worden, te bezien welke rol een eventuele uitbreiding van de Nederlandse echtscheidingsbeschikking hierin kan spelen, en de Kamer hierover te berichten.	Nine Kooiman (SP)	Tweede Kamer	Aangenomen	V&J	Niet uitgevoerd

3. Conclusie

Het overzicht maakt duidelijk dat er, ondanks de brede politieke steun voor de aangenomen moties die oproepen tot een effectieve en integrale aanpak van vrouwelijke genitale verminking,

huwelijksdwang, achterlating en huwelijkse gevangenschap, de uitvoering daarvan vaak uitblijft. Dit wijst op structurele ambtelijke weerstand en een gebrek aan bereidheid om deze ernstige problematiek daadwerkelijk aan te pakken. Door de voortdurende wisselingen van Kamerleden op dit dossier blijven aangenomen moties en amendementen liggen – en ambtenaren zijn zich daar terdege van bewust. Dit document dient als basis voor verdere gesprekken en acties om de implementatie van deze moties te bevorderen.